

Фінансово-економічне обґрунтування до Прогнозу бюджету Черкаської міської територіальної громади на 2026-2028 роки

Прогнозні макропоказники економічного і соціального розвитку міста Черкаси

Для розрахунку показників Прогнозу бюджету Черкаської міської територіальної громади на 2026 – 2028 роки використано прогнозні показники економічного і соціального розвитку міста, підвищення розміру мінімальної заробітної плати, динаміку надходжень за 2023-2024 роки та очікуване виконання за 2025 рік; норми податкового та бюджетного законодавства та застосування чинних ставок оподаткування; макропоказники визначені з урахуванням Постанови Кабінету Міністрів України від 27.06.2025 року № 774 «Про схвалення Бюджетної декларації на 2026-2028 роки», листа Міністерства фінансів України від 09.07.2025 № 05120-08-6/19235 «Щодо особливостей середньострокового бюджетного планування та складання розрахунків до прогнозів місцевих бюджетів», нормативно-правових актів щодо стратегічного планування, економічного та соціального розвитку України і міста та міських цільових програмах.

Середньострокове бюджетне планування дасть можливість визначити пріоритети використання бюджетних коштів з метою їх ефективного розподілу, пріоритетного спрямування наявних фінансових ресурсів на заходи оборони та національної безпеки України та стимулювання економіки для подолання негативних пов'язаних з триваючою агресією російської федерації проти України.

Дохідна частина

Прогноз дохідної частини бюджету Черкаської міської територіальної громади на 2026-2028 роки розроблено із урахуванням вимог Бюджетного кодексу України, Податкового кодексу України, прогнозних макроекономічних показників економічного і соціального розвитку України встановлених Бюджетною декларацією на 2026-2028 роки, показників економічного і соціального розвитку громади, тенденцій надходжень податків і зборів за останні роки, положень нормативно-правових актів Черкаської міської ради про встановлення місцевих податків та зборів та розрахунків ГУ ДПС у Черкаській області.

У показниках дохідної частини Бюджетної декларації на 2026-2028 роки на середньостроковий період враховано діючі норми бюджетного та податкового законодавства, зокрема:

- відновлення зарахування до державного бюджету податку на доходи фізичних осіб у розмірі 4 відсотки, що тимчасово спрямовувався до загального фонду бюджетів сільських, селищних, міських територіальних громад, за рахунок відповідного зниження нормативу відрахування такого податку до загального фонду державного бюджету;

- спрямування податку на доходи фізичних осіб з грошового забезпечення військовослужбовців, що сплачується (перераховується) згідно з Податковим кодексом України у розмірі 75 відсотків на відповідній території України (60 відс.місцеві бюджети, 15 відс.обласні):

- у 2026 році — до спеціального фонду державного бюджету;
- у 2027—2028 роках — до загального фонду місцевих бюджетів;

- поступове наближення ставок акцизного податку на тютюнові вироби та пальне до рівня, передбаченого директивами ЄС;
- збереження розподілу акцизу з пального між державним та місцевими бюджетами, а саме — зарахування 13,44 відсотка такого податку до бюджетів територіальних громад;
- зарахування 95 відсотків рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин загальнодержавного значення (природного газу, нафти та газового конденсату) до державного бюджету та 5 відсотків до місцевих бюджетів за місцем видобутку корисних копалин;
- застосування ставок оподаткування акцизним податком, екологічним податком і рентною платою, визначених в абсолютних значеннях, без урахування індексів споживчих цін, індексів цін виробників промислової продукції.

Прогноз зростання доходів бюджету Черкаської міської територіальної громади на 2026—2028 роки (без офіційних трансфертів)

Тис.грн

2024 рік (факт)	2025 рік (затверджено)	2025 рік (очікувані)	Темп приросту до 2024 (%)	ПРОГНОЗ					
				2026 рік	Темп приросту %	2027 рік	Темп приросту %	2028 рік	Темп приросту %
Загальний фонд									
3 638 870,4	4 113 720,7	4 065 927,3	11,7	4 234 689,3	4,2	6 135 875,5	44,9	6 449 821,3	5,1
Спеціальний фонд									
212 329,9	615 271,6	226 444,0	6,6	247 346,5	9,5	247 908,7	0,2	257 679,1	3,9
У тому числі бюджет розвитку									
72 589,8	441 113,5	54 841,9	-24,4	70 212,0	28,0	60 182,0	-14,3	60 145,0	-0,1
Всього									
3 851 200,3	4 728 992,3	4 292 371,3	11,5	4 482 035,8	4,4	6 383 783,9	42,4	6 707 500,4	5,1

Приріст всього доходів (загального та спеціального фонду) у 2026 році до очікуваних надходжень у 2025 році прогнозується у розмірі 4,4 відс., у 2027 році – 42,4 відс., у 2028 році – 5,1 відс., в т.ч:

- приріст доходів загального фонду у 2026 році до очікуваних надходжень у 2025 році прогнозується у розмірі 4,2 відс., у 2027 році – 44,9 відс., у 2028 році – 5,1 відс.;
- приріст доходів спеціального фонду у 2026 році до очікуваних надходжень у 2025 році прогнозується у розмірі 9,5 відс., у 2027 році – 0,2 відс., у 2028 році – 3,9 відс.

Прогнозні показники дохідної частини бюджету Черкаської міської територіальної громади на 2026—2028 роки за видами надходжень (податкові, неподаткові, інші та офіційні трансферти), наведені в додатку 2.

Податкові надходження є найбільшим розділом класифікації доходів бюджету, розрахунок за основними податками проводився так:

- **податок та збір на доходи фізичних осіб** розраховано з урахуванням розрахунків ГУ ДПС у Черкаській області, враховуючи єдину ставку (18 відс.) оподаткування доходів фізичних осіб, сталого підвищення мінімальної заробітної плати та прожиткового мінімуму, подальшого зростання середньомісячної заробітної плати найманих працівників, легалізації виплати заробітної плати.

Бюджетною декларацією передбачені у 2026—2028 роках прогнозні розміри мінімальної заробітної плати:

- з 1 січня 2026 в розмірі 8 688 гривень (+8,6%);
- з 1 січня 2027 в розмірі 9 374 гривні (+7,9%);
- з 1 січня 2028 в розмірі 10 059 гривень (+7,3%);

посадового окладу працівника I тарифного розряду Єдиної тарифної сітки:

- з 1 січня 2026 в розмірі 3 470 гривень;
- з 1 січня 2027 в розмірі 3 744 гривні;
- з 1 січня 2028 в розмірі 4 018 гривень.

Крім цього, враховано відновлення зарахування до державного бюджету податку на доходи фізичних осіб у розмірі 4 відсотки, що тимчасово спрямовувався до загального фонду бюджетів сільських, селищних, міських територіальних громад, та спрямування податку на доходи фізичних осіб з грошового забезпечення військовослужбовців, що сплачується (перераховується) згідно з Податковим кодексом України у розмірі 75 відсотків на відповідній території України (60 відс. до місцевих бюджетів та 15 відс. до обласних бюджетів) до спеціального фонду державного бюджету у 2026 році та до загального фонду місцевих бюджетів у 2027–2028 роках;

- **податок на прибуток комунальних підприємств** визначено з урахуванням очікуваних надходжень у 2025 році та з урахуванням збереження діяльності комунальних підприємств Черкаської міської ради на рівні 2025 року;

- **акцизний податок** розраховано з урахуванням поступового наближення ставок акцизного податку на тютюнові вироби та пальне до рівня, передбаченого директивами ЄС та збереження розподілу акцизу з пального між державним та місцевими бюджетами, а саме — зарахування 13,44 відсотка такого податку до бюджетів територіальних громад. Прогнозні показники акцизного податку з реалізації суб'єктами господарювання підакцизних товарів (алкоголь) визначені у відповідності до розрахунків ГУ ДПС у Черкаській області;

- **місцеві податки і збори** розраховано з урахуванням динаміки надходжень за попередні роки, кількості платників, прогнозу зростання мінімальної зарплати та прогнозованого індексу інфляції.

Прогнозні показники надходження **податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки** та єдиного податку визначені у відповідності до розрахунків ГУ ДПС у Черкаській області.

Плату за землю розраховано на підставі динаміки надходжень за попередні роки, а також враховуючи щорічну індексацію нормативно грошової оцінки землі на індекс інфляції.

Неподаткові надходження за основними платежами визначалися так:

- **частина чистого прибутку (доходу) комунальних унітарних підприємств та їх об'єднань, що вилучається до відповідного місцевого бюджету** – розраховано з урахуванням очікуваних надходжень у 2025 році та з урахуванням збереження діяльності комунальних підприємств Черкаської міської ради на рівні 2025 року;

- **плата за надання адміністративних послуг** - розраховано з урахуванням динаміки фактичних надходжень протягом минулих та поточного років із урахуванням макроекономічних показників, розміру прогнозованого індексу інфляції та чинного законодавства;

- **орендна плата за користування майновим комплексом та іншим майном, що перебуває в комунальній власності** визначено на підставі розрахунків департаменту економіки та розвитку Черкаської міської ради з урахуванням недоотримання орендної плати за об'єкти, що плануються до приватизації.

Прогнозні показники по всіх інших надходженнях до загального фонду розраховані з урахуванням динаміки фактичних надходжень протягом минулих та поточного років із урахуванням макроекономічних показників, розміру прогнозованого індексу інфляції та чинного законодавства.

Доходи спеціального фонду бюджету Черкаської міської територіальної громади спрогнозовані з урахуванням розрахунків ГУ ДПС у Черкаській області в частині

екологічного податку та структурних підрозділів Черкаської міської ради за якими закріплений контроль за справляння відповідних платежів, зокрема:

- показників департаменту архітектури та містобудування Черкаської міської ради щодо надходження коштів від продажу земельних ділянок;
- департаменту економіки та розвитку Черкаської міської ради щодо надходження коштів від відчуження майна, що перебуває в комунальній власності;
- показників департаменту дорожньо-транспортної інфраструктури та екології Черкаської міської ради щодо надходжень до цільових фондів плати за відновлення зелених насаджень;
- розрахунків надходження відсотків за користування пільговим довгостроковим кредитом, що надається з місцевих бюджетів, внутрішньо переміщеним особам, учасникам проведення антитерористичної операції (АТО) та/або учасникам проведення операції Об'єднаних сил (ООС) на будівництво або придбання житла та молодіжним кредитом.

Обсяг **власних надходжень бюджетних установ**, що фінансуються з бюджету Черкаської міської територіальної громади, визначено на основі бюджетних запитів головних розпорядників коштів.

Доходи бюджету розвитку спеціального фонду бюджету Черкаської міської територіальної громади розраховані на підставі показників департаменту архітектури та містобудування Черкаської міської ради, департаменту економіки та розвитку Черкаської міської ради, департаменту житлово-комунального комплексу Черкаської міської ради.

Видаткова частина

При складанні Прогнозу враховані обсяги видатків для забезпечення стабільної роботи установ та закладів соціально-культурної сфери, надання встановлених власних соціальних гарантій для малозахищених верств населення, ветеранів війни та членів їх сімей, підтримку в належному стані об'єктів житлово-комунального господарства, впровадження заходів з енергозбереження, а також виконання в межах фінансових можливостей міських цільових програм.

Показники видаткової частини бюджету розраховані з урахуванням прогнозних макропоказників економічного і соціального розвитку країни на середньостроковий період, які передбачають:

- індекс споживчих цін (грудень до грудня попереднього року) становитиме 108,6 відсотків у 2026 році, 105,9 відсотків у 2027 році, 105,3 відсотків у 2028 році;
- індекс цін виробників (грудень до грудня попереднього року) у 2026 році – 111,3 відсотків, у 2027 році – 109,4 відсотків; у 2028 році 107,9 відсотків.
- розмір мінімальної заробітної плати з 1 січня 2026 року – 8 688 грн, з 1 січня 2027 року – 9 374 грн, з 1 січня 2028 року – 10 059 грн.
- розмір посадового окладу працівника I тарифного розряду Єдиної тарифної сітки з 1 січня 2026 року – 3 470 грн, з 1 січня 2027 року – 3 744 грн, з 1 січня 2028 року – 4 018 грн;
- прожитковий мінімум для працездатних осіб з 1 січня 2026 року – 3 288 грн, з 1 січня 2027 року – 3 482 грн, з 1 січня 2028 року – 3 667 грн.

Обсяг ресурсу бюджету Черкаської міської територіальної громади на 2026-2028 роки прогнозується в обсягах 5 138 004 934 гривні, 7 083 892 375 гривні, 7 413 479 114 гривень відповідно.

Державне управління

Для забезпечення досягнення цілей державної політики за кодом ТПКВК 0100 «Державне управління» планується спрямувати бюджетні кошти :

- 2026 рік – 471 253,4 тис. грн;
- 2027 рік – 479 338,7 тис. грн;
- 2028 рік – 519 417,1 тис. грн.

Реалізацію заходів програм по галузі «Державне управління» здійснюють виконавчі органи-головні розпорядники коштів: департамент управління справами та юридичного забезпечення Черкаської міської ради, департамент освіти та гуманітарної політики Черкаської міської ради, департамент охорони здоров'я та медичних послуг Черкаської міської ради, департамент соціальної політики Черкаської міської ради, служба у справах дітей Черкаської міської ради, департамент житлово-комунального комплексу Черкаської міської ради, управління інспектування Черкаської міської ради, департамент архітектури та містобудування Черкаської міської ради, управління державного архітектурно-будівельного контролю Черкаської міської ради, департамент дорожньо-транспортної інфраструктури та екології Черкаської міської ради, управління інформаційної політики Черкаської міської ради, департамент економіки та розвитку Черкаської міської ради, управління цивільного захисту, Черкаської міської ради департамент «Центр надання адміністративних послуг» Черкаської міської ради, департамент фінансової політики Черкаської міської ради.

Розрахунки видатків здійснено виходячи з загальної штатної чисельності керівництва та виконавчих органів Черкаської міської ради - 647,5 штатних одиниць. При розрахунку видатків на оплату праці з нарахуваннями враховано вимоги постанови Кабінету Міністрів України від 09 березня 2006 року № 268 «Про упорядкування структури та умов оплати праці працівників апарату органів виконавчої влади, органів прокуратури, судів та інших органів», рішення Черкаської міської ради 23.05.2013 № 3-1682 «Про структуру, загальну чисельність апарату Черкаської міської ради та її виконавчих органів», рішення Черкаської міської ради від 25.10.2016 № 2-1159 «Про преміювання керівництва міської та її виконавчого комітету, а також працівників виконавчих органів міської ради». Розрахунки заробітної плати здійснені відповідно до затверджених на поточну дату штатних розписів виконавчих органів Черкаської міської ради з урахуванням чинних внутрішніх документів, що регулюють умови оплати праці в поточному бюджетному періоді та в межах відсотку росту мінімальної заробітної плати. Розрахунки інших видатків здійснені з урахуванням прогнозного індексу споживчих цін.

За кодом ТПКВК 0160 «Керівництво і управління у відповідній сфері у містах (місті Києві), селищах, селах, територіальних громадах» на забезпечення діяльності виконавчих органів Черкаської міської ради та на виконання заходів міських цільових програм планується спрямувати:

- 2026 рік – 455 635,0 тис. грн;
- 2027 рік – 466 258,7 тис. грн;
- 2028 рік – 506 247,2 тис. грн,

в тому числі по міських цільових програмах:

- по Програмі впорядкування тимчасових споруд і зовнішньої реклами на території міста Черкаси, головний розпорядник управління інспектування Черкаської міської ради, метою якої є забезпечення належного утримання та експлуатації об'єктів задля поліпшення якості життя мешканців і підвищення привабливості міста Черкаси, передбачається на 2026 рік – 1 086,0 тис. грн, на 2027 рік – 1 150,1 тис. грн, на 2028 рік – 1 211,0 тис. грн;

- по Програмі управління об'єктами комунальної власності територіальної громади міста Черкаси на 2022-2026 роки, головний розпорядник департамент економіки та розвитку Черкаської міської ради, метою якої є підвищення ефективності використання майна міської комунальної власності, передбачається на 2026 рік – 32 616,5 тис. грн;

- по Програмі управління боргом на 2019-2027 роки, головний розпорядник департамент фінансової політики Черкаської міської ради, метою програми є ефективне управління борговими зобов'язаннями, мінімізації ризиків та забезпечення своєчасного і повного виконання Черкаською міською радою та її виконавчими органами зобов'язань за місцевим та гарантованим боргом, можливість забезпечувати судовий супровід, передбачається на 2026 рік – 521,8 тис. грн, на 2027 рік – 552,6 тис. грн.

За кодом ТПКВК 0180 «Інша діяльність у сфері державного управління» на забезпечення на виконання заходів міських цільових програм планується спрямувати:

- 2026 рік – 15 618,4 тис. грн;
- 2027 рік – 13 080,0 тис. грн;
- 2028 рік – 13 169,9 тис. грн,

в тому числі по міських цільових програмах:

- по Програмі нагородження міськими відзнаками громадян, трудових колективів, метою програми є вшанування громадян, трудових колективів міста за вагомий внесок у його розвиток та для вшанування військовослужбовців – жителів міста, які загинули, захищаючи незалежність і територіальну цілісність України. Головний розпоряднику коштів - департамент управління справами та юридичного забезпечення Черкаської міської ради, передбачається на 2026 рік – 12 112,0 тис. грн, на 2027 рік – 12 488,0 тис. грн, на 2028 рік – 12 577,9 тис. грн;

- по Програмі забезпечення виконання рішень суду на 2024-2028 роки, метою якої є повне та вчасне виконання зобов'язань органами місцевого самоврядування м. Черкаси, які виникли на підставі рішень про стягнення коштів з Черкаської міської ради, виконавчого комітету, зменшення негативних наслідків невиконання судових рішень (арешт майна, блокування рахунків, накладення штрафів, притягнення до відповідальності посадових осіб тощо). Головний розпоряднику коштів - департамент управління справами та юридичного забезпечення Черкаської міської ради, передбачається на 2026 рік – 1 409,4 тис. грн;

- по Програмі розвитку земельних відносин та використання і охорони земель в м. Черкаси на 2024-2028 роки, метою якої є забезпечення сталого розвитку земельного господарства, забезпечення розвитку інфраструктури території. Головний розпорядник коштів департамент архітектури та містобудування Черкаської міської ради, передбачається на 2026 рік – 2 097,1 тис. грн, на 2027 рік – 592,0 тис. грн, на 2028 рік – 592,0 тис. грн.

З метою підвищення якості надання послуг населенню, при проведенні розрахунків враховано, виходячи з фінансових можливостей, необхідність забезпечити створення належних умов для задоволення потреб жителів Черкаської міської територіальної громади у сфері освіти та гуманітарної політики, охорони здоров'я, соціального захисту і соціального забезпечення, соціально-правового захисту дітей, у сфері житлово-комунального господарства, благоустрою, архітектури та містобудування, архітектурно-будівельного контролю, утримання та розвитку автомобільних доріг, дорожньо-транспортної інфраструктури, цивільного захисту населення, інформаційних систем, медіа систем, у сфері економіки, фінансів. Створення умов для забезпечення членів територіальної громади міста доступними державними сервісами, адміністративними послугами, дозвільними документами, забезпечення юридичного супроводу, реалізації виборчого права.

Освіта

Для забезпечення досягнення завдань місцевих органів влади в галузі «Освіта» по загальному фонду планується спрямувати бюджетні кошти (з урахуванням міжбюджетних трансфертів) в обсязі:

Рік	Разом	в тому числі	
		бюджет ЧМТГ	освітня субвенція
2026	2 162 061,8	1 556 168,7	605 893,1
2027	2 345 390,9	1 691 654,9	653 736,0
2028	2 518 961,7	1 817 383,0	701 578,7

При складанні прогнозу бюджету на середньостроковий період враховано наступні особливості:

1. Збільшення штатної чисельності педагогічних працівників в закладах дошкільної освіти враховуючи зміни у нормах педагогічного навантаження на тиждень, встановлених Законом України «Про дошкільну освіту» від 06.06.2024 № 3788-IX, який набрав чинності 01.01.2025.

2. Розширення мережі закладів загальної середньої освіти відповідно до рішень Черкаської міської ради від 03.04.2025 № 76-18 «Про утворення Черкаського ліцею з посиленою військово-фізичною підготовкою імені Захисників України», від 01.05.2025 № 78-2 «Про надання згоди на безоплатне прийняття у комунальну власність Черкаської міської територіальної громади Комунального закладу «Черкаський академічний ліцей «Перспектива» Черкаської обласної ради» із власності територіальних громад сіл, селищ, міст Черкаської області.

При розрахунку орієнтовних граничних показників видатків та надання кредитів з бюджету Черкаської міської територіальної громади на 2026-2028 роки:

На оплату праці з нарахуваннями працівників, підпорядкованих департаменту освіти та гуманітарної політики закладів враховано:

- **кількість штатних ставок**, зазначену в листі департаменту освіти та гуманітарної політики від 03.07.2025 № 13705-12/01-21;

- розмір щорічної грошової винагороди, визначеної статтею 57 Закону України «Про освіту» педагогічним працівникам навчальних закладів міста, що фінансуються з місцевого бюджету, враховано у розмірах, визначених у розрахунках до кошторису на 2025 рік.

Орієнтовний граничний показник по КПКВК 0611031 «Надання загальної середньої освіти закладами загальної середньої освіти», КПКВК 0611092 «Підготовка кадрів закладами професійної (професійно-технічної) освіти та іншими закладами освіти за рахунок освітньої субвенції» та КПКВК 0611033 «Надання загальної середньої освіти спеціалізованими закладами загальної середньої освіти за рахунок освітньої субвенції» визначений з урахуванням показників обсягу освітньої субвенції бюджету Черкаської міської територіальної громади, доведеного листом Міністерства фінансів України від 09.07.2025 № 05120-08-6/19235.

На оплату продуктів харчування враховано для:

1) дошкільних навчальних закладів:

- вартість харчування на рівні показників 2025 року з урахуванням індексу споживчих цін у 2026 в розмірі 108,6 %, 2027 році – 105,9 %, 2028 – 105,3 %,

- кількість вихованців в дошкільних навчальних закладах, в тому числі тих, які забезпечені харчуванням по міській Програмі «Комплексна програма соціальної підтримки захисників державного суверенітету України і членів їх сімей - жителів м.Черкаси» зазначену в листі департаменту освіти та гуманітарної політики від 03.07.2025 № 13705-12/01-21,

- коефіцієнт відвідуваності – 76 %.

2) для закладів загальної середньої освіти в межах міської Програми організації харчування у закладах загальної середньої освіти комунальної власності міста Черкаси на 2022-2027 роки»:

- вартість харчування на рівні показників встановлених рішенням Черкаської міської від 09.11.2021 №13-13 «Про затвердження Програми організації харчування у закладах загальної середньої освіти комунальної власності міста Черкаси на 2022-2027 роки» (зі змінами);

- кількість учнів в загальноосвітніх навчальних закладах, зазначену в листі департаменту освіти та гуманітарної політики від 03.07.2025 № 13705-12/01-21 та застосований відповідний коефіцієнт відвідуваності;

3) професійно-технічних навчальних закладах передбачена з урахуванням показників 2025 року та з урахуванням індексу споживчих цін у 2026 в розмірі 108,6 %, 2027 році – 105,9 %, 2028 – 105,3 %.

На оплату енергоносіїв та комунальних послуг враховано розмір тарифів, встановлених станом на 01.06.2025 року, натуральні показники, передбачені у 2025 році, та з урахуванням індексу цін виробників промислової продукції у 2026 в розмірі 111,3 %, 2027 році – 109,4 %, 2028 – 107,9 %.

Виплату стипендій учням в закладах професійно - технічної освіти розраховано з урахуванням середньорічної кількості учнів протягом 2026-2028 років, зокрема кількості пільгових категорій осіб, які мають право на соціальні стипендії.

Одноразова допомога дітям-сиротам і дітям, позбавленим батьківського піклування після досягнення 18-річного віку, розраховано з урахуванням кількості отримувачів допомоги у 2025 році.

При розрахунку **інших видатків** у 2026 році враховано обсяг видатків станом на 01.07.2025, в 2027 році з урахуванням індексу споживчих цін у розмірі 105,9 %, у 2028 році – 105,3 %.

В загальному обсязі бюджетних коштів по галузі «Освіта» враховано видатки капітального характеру, які не належать до публічних інвестицій, на 2026 рік в сумі 46 000,0 тис. грн, на 2027 рік - 65 000,0 тис. грн, на 2028 рік - 70 000,0 тис. грн.

При розрахунку орієнтовних граничних показників видатків місцевого бюджету та надання кредитів з місцевого бюджету не враховано показники по міських цільових програмах термін дії яких закінчився у середньостроковому періоді.

Охорона здоров'я

Для забезпечення пріоритетних напрямків у галузі «Охорона здоров'я» у 2026-2028 роках по загальному фонду планується спрямувати бюджетні коштів в обсязі:

- 2026 рік – 272 346,2 тис. грн;
- 2027 рік – 156 572,5 тис. грн;
- 2028 рік – 155 449,6 тис. грн.

При розрахунку орієнтовних граничних показників видатків та надання кредитів з бюджету Черкаської міської територіальної громади на 2026-2028 роки:

На оплату енергоносіїв та комунальних послуг враховано розмір тарифів, встановлених станом на 01.06.2025 року, натуральні показники, передбачені у 2025 році, та з урахуванням індексу цін виробників промислової продукції у 2026 в розмірі 111,3 %, 2027 році – 109,4 %, 2028 – 107,9 %.

По міській програмі надання медичних послуг жителям міста Черкаси понад обсяг, передбачений програмою державних гарантій медичного обслуговування населення, на 2024-2026 роки на 2026 рік показники по КЕКВ 2230, 2730 розраховано з урахуванням прогнозних показників на 2026 рік, наданих листом департаменту охорони здоров'я від 23.06.2025 № 364/14-06, показники по КЕКВ 2282 розраховано у відповідності до показників програми на 2026 рік.

В загальному обсязі бюджетних коштів по галузі «Охорона здоров'я» враховано видатки капітального характеру, які не належать до публічних інвестицій, на 2026 рік в сумі 25 850,0 тис. грн, на 2027 рік - 35 000,0 тис. грн, на 2028 рік - 40 000,0 тис. грн.

При розрахунку орієнтовних граничних показників видатків місцевого бюджету та надання кредитів з місцевого бюджету не враховано показники по міських цільових програмах термін дії яких закінчився у середньостроковому періоді.

Соціальний захист та соціальне забезпечення

В прогнозі місцевого бюджету на 2026-2028 роки на реалізацію повноважень та заходів в галузі «Соціальний захист та соціальне забезпечення» по загальному фонду планується спрямувати бюджетні кошти в обсязі:

- 2026 рік – 302 898,5 тис. грн;
- 2027 рік – 335 965,9 тис. грн;
- 2028 рік – 167 618,0 тис. грн

При розрахунку орієнтовних граничних показників видатків та надання кредитів з бюджету Черкаської міської територіальної громади на 2026-2028 роки:

На оплату праці з нарахуваннями працівників, підпорядкованих департаменту соціальної політики установ враховано:

- **кількість штатних ставок**, зазначених при розрахунку прогнозних показників на 2026 – 2028 роки наданих департаментом соціальної політики до листа від 26.06.2025 № 13437-07/03.4-32.

- обсяг стимулюючих виплат розрахований на рівні показників 2025 року, з урахуванням підвищення розміру мінімальної заробітної плати і розміру посадового окладу працівника I тарифного розряду Єдиної тарифної сітки.

На оплату продуктів харчування враховано для:

1) Територіального центру надання соціальних послуг:

- вартість харчування на рівні показників 2025 року з урахуванням індексу споживчих цін у 2026 в розмірі 108,6 %, 2027 році – 105,9 %, 2028 – 105,3 %,
- планову кількість місць у відділенні тимчасового проживання територіального центру надання соціальних послуг м. Черкаси;

2) Центру комплексної реабілітації для осіб з інвалідністю «Жага життя»:

- вартість харчування на рівні показників 2025 року з урахуванням індексу споживчих цін у 2026 в розмірі 108,6 %, 2027 році – 105,9 %, 2028 – 105,3 %,

- фактичну кількість відвідувань протягом 2025 року дітьми з інвалідністю та особами з інвалідністю груп денного перебування Центру (коефіцієнт відвідуваності – 82 % і 75 % відповідно),

- кількість отримувачів продуктових наборів відповідно до розрахунків поданих головним розпорядником коштів (по Програмі соціальної підтримки сімей м.Черкаси на 2026-2030 роки),

- вартість продуктових наборів з нагоди відзначення Міжнародного дня людей з інвалідністю розраховано на рівні показників встановлених рішенням Черкаської міської ради від 28.09.2023 № 47-34 «Про затвердження міської соціальної програми «Турбота» на 2024-2028 роки».

На оплату енергоносіїв та комунальних послуг враховано розмір тарифів, встановлених станом на 01.06.2025 року, натуральні показники, передбачені у 2025 році, та з урахуванням індексу цін виробників промислової продукції у 2026 в розмірі 111,3 %, 2027 році – 109,4 %, 2028 – 107,9 %. Також враховано обсяг споживання енергоносіїв та комунальних послуг будівлі для розміщення внутрішньо переміщених осіб за адресою: м. Черкаси, вул. В'ячеслава Чорновола, 118/1.

При розрахунку **інших видатків** у 2026 році враховано обсяг видатків станом на 01.07.2025, в 2027 році з урахуванням індексу споживчих цін у розмірі 105,9%, у 2028 році – 105,3%.

В загальному обсязі бюджетних коштів по галузі «Соціальний захист та соціальне забезпечення» враховано видатки капітального характеру, які не належать до публічних інвестицій, на 2026 рік в сумі 9 900,3 тис. грн, на 2027 рік - 9 894,0 тис. грн, на 2028 рік - 12 300,0 тис. грн.

При розрахунку орієнтовних граничних показників видатків місцевого бюджету та надання кредитів з місцевого бюджету не враховано показники по міських цільових програмах термін дії яких закінчився у середньостроковому періоді.

Культура та мистецтво

В прогнозі місцевого бюджету на 2026-2028 роки на реалізацію повноважень та заходів в галузі «Культура та мистецтво» по загальному фонду планується спрямувати бюджетні кошти в обсязі:

- 2026 рік – 66 087,7 тис. грн;
- 2027 рік – 71 324,8 тис. грн;
- 2028 рік – 75 334,9 тис. грн

При розрахунку орієнтовних граничних показників видатків та надання кредитів з бюджету Черкаської міської територіальної громади на 2026-2028 роки:

На оплату праці з нарахуваннями працівників, підпорядкованих департаменту освіти та гуманітарної політики закладів враховано:

- **кількість штатних ставок**, зазначену в листі департаменту освіти та гуманітарної політики від 19.06.2025 № 13137-17/03.4-32;

- розмір щорічної грошової винагороди, визначеної статтею 57 Закону України «Про освіту» педагогічним працівникам навчальних закладів міста, що фінансуються з місцевого бюджету, враховано у розмірах, визначених у розрахунках до кошторису на 2025 рік.

На оплату енергоносіїв та комунальних послуг враховано розмір тарифів, встановлених станом на 01.06.2025 року, натуральні показники, передбачені у 2025 році, та з урахуванням індексу цін виробників промислової продукції у 2026 в розмірі 111,3 %, 2027 році – 109,4 %, 2028 – 107,9 %.

Також, враховано виділення грантів для підтримки різноманітних новаторських творчих ідей, втілення культурних проєктів, видання книг і каталогів черкаських митців, участі творчих колективів та окремих виконавців у міжнародних конкурсах чи фестивалях, створення сприятливих умов для виявлення творчо обдарованих дітей, розвитку їх творчого потенціалу, сприяння самореалізації творчої особистості, виховання творчої еліти міста та досягнення педагогами вищого ступеня викладання.

Фізична культура і спорт

В прогнозі місцевого бюджету на 2026-2028 роки на реалізацію повноважень та заходів в галузі «Фізична культура і спорт» по загальному фонду планується спрямувати бюджетні кошти в обсязі:

- 2026 рік – 138 418,9 тис. грн;
- 2027 рік – 124 191,2 тис. грн;
- 2028 рік – 131 608,6 тис. грн

При розрахунку орієнтовних граничних показників видатків та надання кредитів з бюджету Черкаської міської територіальної громади на 2026-2028 роки:

На оплату праці з нарахуваннями працівників, підпорядкованих департаменту освіти та гуманітарної політики закладів враховано:

- **кількість фактично зайнятих посад станом на 01.07.2025;**

- розмір щорічної грошової винагороди, визначеної статтею 57 Закону України «Про освіту» педагогічним працівникам навчальних закладів міста, що фінансуються з місцевого бюджету, враховано у розмірах, визначених у розрахунках до кошторису на 2025 рік.

На оплату енергоносіїв та комунальних послуг враховано розмір тарифів, встановлених станом на 01.06.2025 року, натуральні показники, передбачені у 2025 році, та з урахуванням індексу цін виробників промислової продукції у 2026 в розмірі 111,3 %, 2027 році – 109,4 %, 2028 – 107,9 %.

В загальному обсязі бюджетних коштів по галузі «Фізична культура і спорт» враховано видатки капітального характеру, які не належать до публічних інвестицій, на 2026 рік в сумі 4 000,0 тис. грн, на 2027 рік - 5 000,0 тис. грн, на 2028 рік - 5 000,0 тис. грн.

При розрахунку орієнтовних граничних показників видатків місцевого бюджету та надання кредитів з місцевого бюджету не враховано показники по міських цільових програмах термін дії яких закінчився у середньостроковому періоді.

Також, враховано сприяння організації роботи міських комунальних підприємств спортивного спрямування, виплати стипендій міської ради та міського голови для підтримки кращих спортсменів та їх тренерів, здійснення спортивної реабілітації захисників державного суверенітету та незалежності України.

Житлово-комунальне господарство

Основними пріоритетами місцевої політики у сфері житлово-комунального господарства є досягнення надійності і ефективності функціонування господарського комплексу; забезпечення проживання громади у чистому, освітленому та сприятливому для життєдіяльності людини місті; підвищення експлуатаційних властивостей житлового фонду і утримання його у належному стані.

У прогнозі місцевого бюджету на 2026-2028 роки на реалізацію заходів житлово-комунального господарства по загальному фонду передбачено видатки в обсязі 257 259,2 тис. грн, з них:

- 2026 рік – 215 541,0 тис. грн;
- 2027 рік – 18 740,0 тис. грн;
- 2028 рік – 22 978,2 тис. грн.

Кошти планується спрямувати на:

- проведення капітального ремонту житлового фонду у загальному обсязі 8 870,0 тис. грн, у тому числі 2027 рік – 3 080,0 тис. грн, 2028 рік – 5 790,0 тис. грн;

- забезпечення надійної та безперебійної експлуатації ліфтів у загальному обсязі 28 480,0 тис. грн, у тому числі 2026 рік – 3 000,0 тис. грн, 2027 рік – 11 620,0 тис. грн, 2028 рік – 13 860,0 тис. грн;

- утримання гуртожитків, переданих на баланс комунальних підприємств у 2026 році 1 470,1 тис. грн;

- забезпечення належного утримання об'єктів комунальної власності, у тому числі мереж зовнішнього освітлення, світлофорних об'єктів, кладовищ, парків та скверів, пляжів, фонтанів та інших об'єктів благоустрою міста у 2026 році 188 836,5 тис. грн;

- запобігання утворенню та управління відходами міста у 2026 році 5 386,7 тис. грн;

- забезпечення належного утримання та відновлення зелених насаджень у загальному обсязі 14 367,8 тис. грн, у тому числі 2026 рік – 13 613,5 тис. грн, 2027 рік – 754,3 тис. грн;

- дослідження питної води з нецентралізованих джерел водопостачання у 2026 році в сумі 114,5 тис. грн;

- витрати, пов'язані з наданням та обслуговуванням пільгових довгострокових кредитів, наданих громадянам на будівництво/реконструкцію/придбання житла у загальному обсязі 2898,8 тис. грн, у тому числі 2026 рік – 966,4 тис. грн, 2027 рік – 1 005,4 тис. грн, 2028 рік – 927,0 тис. грн;

- утримання та лікування безпритульних тварин, що знаходяться у комунальних притулках (харчування, прибирання, лікування) у загальному обсязі 8 870,0 тис. грн, у тому числі 2026 рік – 6 834,8 тис. грн, у тому числі 2026 рік – 2 153,3 тис. грн, 2027 рік – 2 280,3 тис. грн, 2028 рік – 2 401,2 тис. грн.

У загальному обсязі видатків не враховано показники по міських цільових програмах термін дії яких закінчується у середньостроковому періоді.

Також, у зв'язку із зупиненням тимчасового спрямування до загального фонду бюджетів міських територіальних громад податку на доходи фізичних осіб у розмірі 4 відсотки, які відповідно до законодавства використовувалися для проведення розрахунків за енергоносії, на підтримку підприємств теплопостачання, водопостачання, не планується надання фінансової підтримки КП «Черкасиводоканал» на відшкодування поточних витрат, які виникають в процесі господарської діяльності та входять до собівартості реалізованих підприємством послуг, з урахуванням нарахованих зобов'язань по сплаті основної суми субкредиту.

Транспорт та транспортна інфраструктура, дорожнє господарство

Розвиток та належне утримання автомобільних доріг і дорожньої інфраструктури міста є ключовою умовою забезпечення ефективного функціонування та розвитку дорожньої-транспортної мережі; створення комфортних і безпечних умов всіх учасників дорожнього руху; надання якісних послуг з перевезень пасажирів; сприяння економічному та екологічно збалансованому розвитку міста.

У прогнозі місцевого бюджету на 2026-2028 роки на реалізацію заходів з розвитку та утримання вулично-дорожньої мережі та розвитку транспортної інфраструктури передбачено видатки у загальному в обсязі 1 401 892,2 тис. грн:

- 2026 рік – 432 035,5 тис. грн;
- 2027 рік – 468 683,3 тис. грн;
- 2028 рік – 501 173,4 тис. грн.

Кошти планується спрямувати на:

- поточний ремонт дорожнього покриття, пішохідних тротуарів, внутрішньоквартальних проїздів у загальному обсязі 440 383,5 тис. грн, у тому числі 2026 рік – 141 308,7 тис. грн, 2027 рік – 146 730,6 тис. грн, 2028 рік – 152 344,2 тис. грн;

- поточний ремонт та утримання мереж зливової каналізації, технічних засобів регулювання дорожнього руху, нанесення розмітки проїзної частини доріг міста у загальному обсязі 108 223,7 тис. грн, у тому числі 2026 рік – 32 060,6 тис. грн, 2027 рік – 36 130,0 тис. грн, 2028 рік – 40 033,1 тис. грн;

- зимове та літнє утримання доріг, утримання зелених насаджень уздовж вулиць, ремонт та утримання штучних споруд, малих архітектурних форм, зупинок громадського транспорту, інвентаризація та паспортизація об'єктів дорожнього господарства у загальному обсязі 208 995,2 тис. грн, у тому числі 2026 рік – 65 270,7 тис. грн, 2027 рік – 69 904,9 тис. грн, 2028 рік – 73 819,60 тис. грн;

- капітальний ремонт об'єктів вулично-дорожньої мережі у загальному обсязі 127 591,9 тис. грн, у тому числі 2026 рік – 30 611,2 тис. грн, 2027 рік – 43 529,3 тис. грн, 2028 рік – 53 451,4 тис. грн;

- надання транспортних послуг з пасажирських перевезень міським електричним транспортом (в тому числі перевезення всіх пільгових категорій громадян, яким

чинним законодавством надано право безоплатного проїзду) у загальному обсязі 516 697,9 тис. грн, у тому числі 2026 рік - 162 784,3 тис. грн, 2027 рік – 172 388,5 тис. грн, 2028 рік – 181 525,1 тис. грн

Кредитування бюджету

Основними цілями кредитування у середньостроковому періоді є:

1. Забезпечення житлом окремих категорій населення, підвищення їх соціального захисту та покращення соціально-економічного і демографічного становища в місті Черкаси шляхом надання довгострокових пільгових кредитів на будівництво (реконструкцію) чи придбання житла в межах відповідних міських програм, а саме:

- за Програмою молодіжного житлового кредитування в м. Черкаси планується залучення для кредитування громадян бюджетних коштів загального фонду та спеціального фонду (за рахунок погашення кредитів, наданих в минулі періоди) у 2026 році – 3 554,2 тис.грн; у 2027 році – 3 463,1 тис.грн; що забезпечить придбання в 2026 році 129,6 кв.м. житла; у 2027 році – 117,9 кв.м. житла;; у 2028 році – 46,8 кв.м. житла

- за Програмою пільгового житлового кредитування учасників антитерористичної операції/ операції об'єднаних сил і бійців добровольців, які брали участь у захисті територіальної цілісності та державного суверенітету на Сході України, осіб, які брали безпосередню участь у заходах необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської федерації проти України та членів їх сімей в м. Черкаси планується надання кредитів за рахунок коштів загального фонду місцевого бюджету у 2026 році в сумі 15 062,7 тис.грн, у 2027 році – 15 951,3 тис.грн, у 2028 році – 16 796,8 тис.грн, що забезпечить придбання в 2026 році 543,2 кв.м. житла, у 2027 році – 543,1 кв.м. житла, у 2028 році – 541,5 кв.м. житла.

2. Виконання зобов'язань Черкаською міською радою за місцевою гарантією, наданою у 2008 році, а саме:

- Гарантія від 10.01.2008 (зі змінами та викладенням у новій редакції від 16.12.2015), надана Черкаською міською для своєчасного та в повному обсязі виконання боргових зобов'язань КПТМ «Черкаситеплокомуненерго», що виникатимуть за Кредитною Угодою від 10.01.2008 (зі змінами та викладенням у новій редакції від 29.07.2015) між КПТМ «Черкаситеплокомуненерго» та Європейським банком реконструкції та розвитку (реалізація інвестиційного проекту «Ефективне використання енергоресурсів у місті Черкаси» шляхом залучення кредитних коштів в сумі 10746,7 тис. євро).

У середньостроковому періоді, враховуючи виконання Черкаською міською радою гарантійних зобов'язань у попередніх бюджетних періодах, витрати на виконання гарантійних зобов'язань, згідно з вимогами частини 15 статті 17 Бюджетного кодексу України, плануються у розмірі 100 % сум платежів за укладеним договором.

З огляду на те, що термін погашення кредиту закінчується у 2027 році, витрати на здійснення платежів з виконання гарантійних зобов'язань прогнозуються у 2026 році в обсязі 44 906,0 тис. грн, у 2027 - 41 692,4 тис. грн.

Видатки бюджету розвитку

Законом України від 16.01.2025 № 4225-IX «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо актуалізації та удосконалення деяких положень» передбачено запровадження публічних інвестицій та інтеграцію управління публічними інвестиціями у бюджетний процес на місцевому рівні. Реалізація публічних інвестиційних проектів віднесена до видатків бюджету розвитку

Стратегічні цілі здійснення публічних інвестицій визначаються середньостроковим планом пріоритетних публічних інвестицій територіальної громади на 2026—2028 роки.

З метою досягнення стратегічних цілей розвитку територіальної громади та забезпечення реалізації завдань, спрямованих на стимулювання соціально-економічного розвитку і покращення якості життя громадян протягом 2026—2028 років середньостроковим планом пропонується визначити 8 ключових секторів (галузей) для публічного інвестування, які передбачають 33 пріоритетні напрями публічних інвестицій.

Обсяг публічних інвестицій на підготовку та реалізацію публічних інвестиційних проектів на 2026—2028 роки становить 4 369 544,4 тис. грн, у тому числі на 2026 рік – 183 985,2 тис. грн, на 2027 рік – 1 937 995,9 тис. грн, на 2028 рік – 2 247 563,3 тис. грн.

У 2026–2028 роках, за рахунок коштів бюджету розвитку, крім реалізації публічних інвестиційних проектів, передбачається виконання завдань, спрямованих на:

- забезпечення в умовах воєнного стану стабільної роботи комунальних підприємств критичної інфраструктури шляхом поповнення статутного капіталу цих підприємств у загальному обсязі 358 056,0 тис. грн, з них на 2026 рік – 115 140,0 тис. грн, на 2027 рік – 121 458,0 тис. грн, на 2028 рік – 121 458,0 тис. грн;

- реалізацію державної політики спрямованої на збалансоване забезпечення потреб населення і галузей економіки у земельних ресурсах та раціональне використання земель шляхом розроблення документації із землеустрою, замовлення звітів про експертну грошову оцінку земельних ділянок, а також організацію продажу земельних ділянок шляхом викупу в загальній сумі 5 043,0 тис. грн, з них на 2026 рік – 1 681,0 тис. грн, на 2027 рік – 1 681,0 тис. грн, на 2028 рік – 1 681,0 тис. грн.

Резервний фонд

Для здійснення непередбачених видатків, що не мають постійного характеру і не могли бути передбачені під час складання Прогнозу передбачено резервний фонд у 2026 році – 87 236,8 тис. грн, у 2027 році – 87 338,5 тис. грн, у 2028 році – 90 327,3 тис. грн.

Фінансування і боргова політика

Наразі фінансування бюджету Черкаської міської територіальної громади у 2026-2028 роках за рахунок здійснення нових запозичень та надання нових гарантій не прогнозується.

Витрати бюджету Черкаської міської територіальної громади у середньостроковому періоді для забезпечення платежів, пов'язаних з виконанням гарантійних зобов'язань міської територіальної громади заплановано відповідно до:

- прогнозних графіків платежів (термін погашення – 2027 рік) за вже існуючим гарантованим боргом на момент складання показників;
- прогнозного курсу гривні до іноземних валют:

Показники	2026 рік	2027 рік
обмінний курс гривні до долара США на кінець відповідного періоду, визначеного Бюджетною декларацією на 2026–2028 роки	44,8	45,3
Обмінний курс гривні до євро (курс євро/долар застосовано на рівні 1,1 (середній показник за період 01.06.2024 – 01.06.2025))	49,3	49,8

Відповідно до частини сьомої статті 17 Бюджетного кодексу України платежі, пов'язані з виконанням гарантійних зобов'язань Черкаської міської територіальної громади, відображені як надання кредитів з бюджету стосовно суб'єктів

господарювання, зобов'язання яких гарантовані, та за рахунок спеціального фонду (бюджет розвитку) прогнозується їх здійснення в обсязі 44 906,0 тис. грн у 2026 році та 41 692,4 тис. грн у 2027 році.

Гарантований борг Черкаської міської територіальної громади в еквіваленті у національній валюті на 31 грудня 2026 року прогнозується у сумі 83 468,1 тис. грн; на 31 грудня 2027 року – 41 692,4 тис. грн.

Основною причиною можливих відхилень прогнозних показників місцевого та гарантованого боргу від планових показників може бути:

- прийняття відповідних рішень Черкаською міською радою щодо здійснення нових запозичень/надання нових місцевих гарантій;
- зростання курсу гривні до євро.

Міжбюджетні відносини

В умовах дії воєнного стану основним пріоритетом бюджетної політики у середньостроковому періоді є підтримка Збройних Сил України та територіальних підрозділів центральних органів виконавчої влади, що пов'язані зі здійсненням заходів правового режиму. На відповідні цілі у 2026-2028 роках передбачено субвенцію державному бюджету на 2026 рік – 185 441,8 тис.грн, на 2027 рік – 300 787,6 тис.грн, на 2028 рік – 7 040,8 тис.грн.

Відповідно до показників, визначених Бюджетною декларацією на 2026-2028 роки та доведених Міністерством фінансів України, у 2026-2028 роках планується:

- надходження до бюджету Черкаської міської територіальної громади освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на оплату праці з нарахуваннями для педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти у 2026 році – 605 893,1 тис. грн; у 2027 році – 653 736,0 тис. грн; у 2028 році – 701 578,7 тис. грн;
- перерахування з бюджету Черкаської міської територіальної громади до Державного бюджету України реверсної дотації у 2026 році – 221 159,4 тис. грн; у 2027 році – 358 686,7 тис. грн; у 2028 році – 619 606,5 тис. грн.

Інформація щодо надання міжбюджетних трансфертів бюджету Черкаської міської територіальної громади з інших місцевих бюджетів на момент складання показників прогнозу на 2026-2028 роки відсутня.

**Директор департаменту фінансової
політики Черкаської міської ради**

Тетяна ХАРЕНКО